

SUPPLEMENT

ספר החילוקים בין בני מזרח ומערב

In this week's newsletter we learned that Jews who resided in Israel after the destruction of the Second **בית המקדש** did not recite the same form of **שמונה עשרה** as did the Jews who lived in Babylonia. The form of **שמונה עשרה** was not the only difference in practice between those two areas. We are fortunate that a book was written during that period that describes the differences in **מנהגים**. The book appears under one of the following titles:

אוצר חילוף מנהגים בין בני ארץ ישראל ובני בבל;
ספר החילוקים בין בני מזרח ומערב;
החילוקים שבין אנשי מזרח ובני ארץ ישראל.

The author of this book is not known. The period in which the author lived is not known. Scholars speculate based on some of the wording chosen by the author that the author must have lived between 500 CE and 700 CE.

Some historical background: The period of time between the destruction of the Second **בית המקדש** and the end of the first Millenium CE was a period in which the **גאונים** in **ארץ ישראל** and the **גאונים** in **בבל** operated without much interference from the other. This explains the separate development of **תלמוד ירושלמי** and **תלמוד בבלי**. According to some scholars, the period of independence came to a close because of a dispute in 921 CE between **רב סעדיה גאון** and **בן מאיר** concerning setting the date of the first day of **פסח**. **בן מאיר** had calculated that the first day of **פסח** should fall on a Sunday based on a rule that was not known to the **גאונים** in **בבל**. **רב סעדיה גאון** and others tried to convince **בן מאיר** that his calculation was incorrect but **בן מאיר** refused to change his mind. That year Jews in **ארץ ישראל** celebrated **פסח** over a different period of time than did the Jews in **בבל**. After that incident, the **גאונים** in **בבל** started to exert pressure in an effort to be recognized as the central Jewish authority. One of the means that the **גאונים** used was to encourage people from **בבל** to settle in **ארץ ישראל** and to establish synagogues that followed **בבל**. In many areas the synagogue that followed **בבל** was set up next door to the synagogue that followed **ארץ ישראל**.

The **ספר החילוקים בין בני מזרח ומערב** lists 52 differences between **מנהג ארץ ישראל** and **מנהג בבל**. I have reproduced for you those customs that are relevant to us today, many of

which involve synagogue practice. If anyone has a particular interest in any of the **מנהגים**, I can provide you with the sources for each **מנהג**. I am able to do because this past Sunday, I had the good fortune that while browsing in a used Sephorim store in Boro Park, the store owner suggested that I buy a booklet that contained a discussion about the book **ספר החילוקים בין בני מזרח ומערב**. I did not realize until I came home that the store owner sold me a doctoral thesis that someone by the name: Mordechai Margulies authored in 1937 in an effort to obtain a PHD from Hebrew University. (Historical Note: Mr. Margulies identifies the location of Hebrew University as **ירושלים עיר הקודש**, Palestine.)

I trust that Mr. Margulies received his PHD. In his thesis, he lays out his theories as to when the book was written and who may have composed the book. He further provides the historical background to the development of **מנהג ארץ ישראל**. As you might expect from a doctoral thesis, Mr. Margulies includes extensive notes and sources for each **מנהג**.

It is a surprise that **ספר החילוקים** does not include the fact that Jews who followed **מנהג** **ארץ ישראל** only recited 18 **ברכות** in **עשרה שמונה עשרה** while Jews who followed **מנהג בבל** recited 19 **ברכות**. There could be several reasons for the omission. Perhaps at the point in time when the book was authored Jews who followed **מנהג ארץ ישראל** had begun to recite 19 **ברכות** or Jews who followed **מנהג בבל** were only reciting 18 **ברכות**.

If anyone knows how a PHD dissertation from Hebrew University published in 1937 ended up in a used bookstore in Boro Park or if you know anything about the career of Mordechai Margulies, I would like to hear from you. He and/or his family should know that a group a people from around the world are benefitting from his PHD dissertation to gain a better understanding of the development of the **סידור**.

ספר החילוקים בין בני מזרח ומערב

ספר החילוקים בין בני מזרח ומערב סימן א-אנשי מזרח (בבל) יושבין בקרית שמע,
שדורשין בשבתך, ובני ארץ ישראל עומדין.

סימן יד - ארץ מזרח (א"מ) מכניסין את האבל בבית הכנסת בכל יום ובני ארץ ישראל (א"י)
אין מכניסין אותו אלא בשבת בלבד.

סימן יט - א"מ אין מברכין על היין אלא מזוג, ובני א"י מברכין עליו כשהוא חי.

סימן כא - א"מ בוצעין על ב' ככרות בשבת, שהן דורשין: לחם משנה; ובני א"י אין בוצעין

להבין את התפלה

אלא על ככר אחד, שלא להכניס כבוד ערב שבת בשבת.

סימן כב'-א"מ פורשין כפיהם בתעניות ובט' באב בערבית, ובני א"י אין פורשין אלא בשחרית, אלא ביום הכפורים בלבד.

סימן כד'-א"מ אין מזכירין מזון בברכת המזון, ובני א"י עושין מזון עקר, שהכל טפילה למזון.

סימן כה'-א"מ אין רואין טבעת קידושין, ובני א"י רואין טבעת קידושין גמורין.

סימן כח'-א"מ מברכין את החתן בשבע ברכות, ובני א"י בג'.

סימן כט'-א"מ ש"צ מברך ברכת כהנים בקהל, ובני א"י אין ש"צ מברך ב"כ בקהל, שדורשין: ושמו את שמי, שאסור לאדם להשים את השם, אא"כ הוא כהן.

סימן לב'-א"מ אומרים מקדש השבת, ובני א"י אומרים: מקדש ישראל ויום השבת.

סימן לג'-א"מ אין תלמיד שואל בשלום רבו, ובני א"י תלמיד אומר לרבו: שלום עליך רבי.

סימן לו'-א"מ הופכין את פניהם אל הציבור ואחוריהם אל הארון, ובני א"י פניהם אל הארון.

סימן מא'-א"מ עושין שני י"ט, ובני א"י יום אחד, כמצות התורה.

סימן מב'-א"מ אוסרין שיברכו הכהנים לישראל וראשם פרוע, ובני א"י מברכין כהנים לישראל וראשם פרוע.

סימן מג'-א"מ מתפלל אדם י"ח ברכות בלחש, ובני א"י בקול רם, להרגיל העם.

סימן מד'-א"מ אין סופרין העומר אלא בלילה, ובני א"י ביום ובלילה.

סימן מז'-א"מ קורין בפרשה שלוח צבור והעם, ובני א"י קורין העם פרשה וש"ץ סדרים.

סימן מח'-א"מ עושין שמחת תורה בכל שנה, ובני א"י לג' שנים ומחצה.

סימן מט'-א"מ מכבדין את התורה בכניסה, ובני א"י בכניסה ויציאה, כתורה וכהלכה,

שנאמר: וכפתחו עמדו כל העם.

סימן נ'—א"מ אין כהן מברך את ישראל עד שישא אשה, ובני א"י מברך עד שלא ישא אשה.

סימן נא'—א"מ אין טוענין לולב בשבת, אבל נוטלין הדס, ובני א"י טוענין לולב והדס ביום טוב הראשון של חג שחל להיות בשבת, שנאמר: ולקחתם, אפילו בשבת.

סימן נה'—א"מ הכהנים נושאים כפיהם ג' פעמים ביום הכפורים ובני א"י ד' פעמים ביום: שחרית, מוסף, מנחה, נעילה.